

Η ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗΣ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ ΤΟΥ ΝΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

Ο ανθρώπινος εγκέφαλος θεωρείται το πολυπλοκότερο όργανο και η ανθρώπινη νόηση η ανώτατη μορφή νόησης που γνωρίζουμε σε ολόκληρο το Σύμπαν. Ο **Αντώνης Μοσχοβάκης**, Καθηγητής της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης και Ερευνητής του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας, θα αναπτύξει το επίμαχο θέμα του κατά πόσον αυτό το όργανο και οι λειτουργίες του μπορούν να θεωρηθούν ως προϊόντα της εξελικτικής ιστορίας της ζωής και του ανθρωπίνου είδους ειδικότερα, όπως αυτή ερμηνεύεται από την σύγχρονη νεοδαρβινική θεωρία. Πέρα από την ερευνητική του δραστηριότητα στις νευροεπιστήμες, ο κ. Μοσχοβάκης είναι επί σειρά ετών διευθυντής του διαπανεπιστημιακού μεταπτυχιακού προγράμματος Εγκέφαλος και Νους.

Η διάλεξη γίνεται στα πλαίσια της σειράς «**Δαρβινικές Δευτέρες**», που το κύριο χαρακτηριστικό τους είναι η ανεμπόδιστη και ευρεία συμμετοχή του ακροατηρίου.

Δευτέρα 30 Απριλίου, 8:30 μμ, Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης (Λεωφ. Σοφ.Βενιζέλου - κόλπος Δερματά).



Μυριάδες εξειδικευμένα όργανα (π.χ., μάτια και αυτιά, πόδια, πτερύγια και φτερά) έχουν κάνει την εμφάνισή τους μία ή περισσότερες φορές κατά τη διάρκεια της εξέλιξης των ειδών. Έτσι και ο νους. Ο ομιλητής θα ισχυριστεί ότι ο νους (και η συμπεριφορά) είναι προϊόν Δαρβινικής εξέλιξης, ότι δηλαδή:

1. Κληρονομείται
2. Μεταλλάσσεται
3. Ατυχείς μεταλλάξεις του εξαφανίζονται (χάρη στη φυσική επιλογή)

Εκατόν πενήντα χρόνια από τη δημοσίευση της «Καταγωγής των Ειδών» οι ισχυρισμοί αυτοί θα έπρεπε να ακούγονται κοινότοποι. Δεν είναι όμως έτσι. Ειδικά σε σχέση με την εξέλιξη του νου η δυσπιστία είναι διάχυτη (παραδείγματος χάριν την συμεριζόταν ο ένας από τους δύο εισηγητές της θεωρίας της εξέλιξης, ο Alfred Wallace).

Τα στοιχεία που έχουμε στη διάθεσή μας περιλαμβάνουν απολιθωμένα κρανία που μας προσφέρουν μια, έστω προσωρινή, εικόνα της αλυσίδας προγονικών ειδών που μεσολάβησαν από τον κοινό πρόγονο του σημερινού ανθρώπου και του χιμπατζή και δείχνουν, μεταξύ άλλων, τετραπλασιασμό της χωρητικότητας του κρανίου του σύγχρονου ανθρώπου. Εκμαγεία της εσωτερικής επιφάνειας τους (endocasts) δείχνουν αναδιοργάνωση ελίκων και λοβών του εγκεφάλου και δεν αποκλείουν τον ισχυρισμό ότι ο λόγος μπορεί να προηγείται του Homo Sapiens κατά εκατομμύρια χρόνια.

Ωστόσο, η άποψη ότι ο λόγος είναι προϊόν εξέλιξης δεν είναι καθολικά παραδεκτή. Στους σκεπτικιστές ανήκει ο γνωστότερος γλωσσολόγος (ο Noam Chomsky) και επίσης ένας από

τούς γνωστότερους εξελικτικούς βιολόγους της εποχής μας (ο Stephen Jay Gould). Οι αντιρρήσεις είναι στην ουσία παλαιότερες και βαθύτερες και αφορούν της σχέση μεταξύ νου και εμπειρίας. Ο ομιλητής θα περιγράψει εν τάχει τη μορφή που πήρε αυτή η αντιπαράθεση στα μέσα του 19ου αιώνα, σύντομα μετά τη δημοσίευση της Καταγωγής των Ειδών, με αφορμή τον νόμο του Hering και την συνέχισή της στον επόμενο με αφορμή την έκφραση συγκινήσεων.